

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 140/19
Luxemburg den 12 november 2019

Dom i mål C-363/18
Organisation juive européenne, Vignoble Psagot Ltd mot Ministre de
l'Économie et des Finances

Livsmedel från territorier som ockuperas av Staten Israel måste vara försedda med uppgift om deras ursprungsterritorium som, när livsmedlen kommer från en israelisk bosättning belägen inom ett ockuperat territorium, ska vara åtföljd av uppgift om denna härkomst

Domstolen (stora avdelningen) slog i domen Organisation juive européenne och Vignoble Psagot (C-363/18), vilken meddelades den 12 november 2019 och vilken avser tolkningen av förordning (EU) nr 1169/2011¹, fast att livsmedel från territorier som ockuperas av Staten Israel måste vara försedda med uppgift om deras ursprungsterritorium som, när livsmedlen kommer från en israelisk bosättning belägen inom ockuperat territorium, ska vara åtföljd av uppgift om denna härkomst.

Parter i de nationella målen är Organisation juive européenne och Vignoble Psagot Ltd, å ena sidan, och ministre de l'Économie et des Finances (Frankrikes ekonomi- och finansminister), å andra sidan. Målen gäller lagenligheten av ett meddelande till näringsidkare angående ursprungsmärkning av varor från de territorier som ockuperats av Israel sedan juni 1967 och enligt vilken det krävs att livsmedel ska vara försedda med ovannämnda uppgifter. Meddelandet följde Europeiska kommissionens offentliggörande av ett tillkännagivande om ursprungsmärkning av varor från dessa territorier.²

Domstolen påpekade för det första att enligt artiklarna 9 och 26 i förordning nr 1169/2011 ska uppgift om ett livsmedels ursprungsland eller härkomstplats anges om underlåtenhet att lämna denna uppgift skulle kunna vilseleda konsumenten genom att det skulle antyda för dem att livsmedlet har ett annat ursprungsland eller en annan härkomstplats än dess rätta ursprungsland eller härkomstplats. När uppgift om ursprungsland eller härkomstplats anges får den vidare inte vara vilseledande.

Domstolen preciserade för det andra tolkningen av begreppet "ursprungsland"³ samt tolkningen av uttrycken "land" och "territorium", i den mening som avses i förordning nr 1169/2011. Domstolen påpekade härvidlag att begreppet "ursprungsland" är definierat i artikel 2.3 i samma förordning genom hänvisning till tullkodexen för unionen.⁴ Enligt tullkodexen för unionen ska varor som antingen är helt framställda i ett enda land eller territorium eller som genomgick sin sista väsentliga bearbetning eller behandling där anses ha sitt ursprung i det landet eller territoriet.⁵

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1924/2006 och (EG) nr 1925/2006 samt om upphävande av kommissionens direktiv 87/250/EEG, rådets direktiv 90/496/EEG, kommissionens direktiv 1999/10/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG, kommissionens direktiv 2002/67/EG och 2008/5/EG samt kommissionens förordning (EG) nr 608/2004 (EUT L 304, 2011, s. 18 och rättelse i EUT L 266, 2016, s. 7).

² Tillkännagivande om ursprungsmärkning för varor från de territorier som ockuperats av Israel sedan juni 1967 (EUT C 375, 2015, s. 4).

³ Artiklarna 9.1 i), och 26.2 a) i förordning 1169/2011.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 2013, s. 1 och rättelse i EUT L 287, 2013, s. 90, EUT L 267, 2016, s. 2, och EUT L 173, 2018, s. 35).

⁵ Artikel 60 i förordning nr 952/2013.

Vad gäller begreppet "land" påpekade domstolen att detta begrepp används ett mycket stort antal gånger i EU-fördraget och i EUF-fördraget som en synonym för begreppet "stat". För att säkerställa en enhetlig tolkning av unionsrätten ska begreppet därför ges samma betydelse i tullkodexen för unionen och i förordning nr 1169/2011. Begreppet "stat" ska förstås som en suverän enhet som inom sina geografiska gränser utövar samtliga de befogenheter som erkänns av folkrätten. Vad beträffar uttrycket "territorium", följer det av den alternativa formulering som används i artikel 60 i tullkodexen för unionen att det avser andra enheter än "länder" och följaktligen andra enheter än "stater". Domstolen fann i detta sammanhang att det skulle kunna vilseleda konsumenterna att på livsmedel anbringa en uppgift som anger att Staten Israel är deras "ursprungsland", när dessa livsmedel i själva verket härrör från ett av de territorier som har en internationell status som är åtskild och avgränsad i förhållande till denna stat, men som är ockuperade av Staten Israel och över vilka Staten Israel enligt internationella humanitärrättsliga regler har, i egenskap av ockupationsmakt, en begränsad jurisdiktion. Domstolen slog därför fast att för livsmedel såsom dem är aktuella i de nationella målen är angivande av uppgift om ursprungsterritorium obligatoriskt enligt förordning nr 1169/2011 för att förhindra att konsumenterna skulle kunna vilseledas vad gäller det faktum att Staten Israel är närvarande i dessa territorier i egenskap av ockupationsmakt, och inte i egenskap av suverän enhet.

Beträffande begreppet "härkomstplats"⁶ fann domstolen att det hänvisar till ett visst geografiskt område beläget i ett livsmedels ursprungsland eller ursprungsterritorium, dock ej en livsmedelsföretagares adress. Uppgiften att ett livsmedel kommer från en "israelisk bosättning" som är belägen inom ett territorium som "ockuperas av Staten Israel" kan således anses som en uppgift om "härkomstplats", under förutsättning att uttrycket "bosättning" hänvisar till en geografiskt bestämd plats.

Beträffande frågan huruvida angivandet av uppgiften "israelisk bosättning" är obligatorisk underströk domstolen för det första att de bosättningar som upprättats i vissa av de territorier som ockuperas av Staten Israel kännetecknas av att de konkretiserar en befolkningsförflyttningsspolitik som, i strid med internationella humanitärrättsliga regler⁷, förs av denna stat utanför dess territorium. Domstolen fann därefter att underlåtenhet att ange denna uppgift, och endast ange ursprungsterritoriet, skulle kunna vilseleda konsumenterna. Det går nämligen inte att förvänta sig att konsumenter, i avsaknad av uppgifter som är ägnade att klargöra detta förhållande, själva räknar ut att ett sådant livsmedel kommer från ett samhälle eller en grupp av samhällen som utgör en bosättning upprättad i något av dessa territorier i strid med internationella humanitärrättsliga regler. Enligt bestämmelserna i förordning nr 1169/2011⁸, ska informationen till konsumenterna ge dessa möjlighet att göra informerade val, inte enbart utifrån hälsomässiga, ekonomiska, miljömässiga, sociala och etiska överväganden, utan även utifrån etiska överväganden avseende iakttagandet av internationell rätt. Domstolen underströk att sådana överväganden kan inverka på konsumenternas inköpsbeslut.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från avkunnandet av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁶ Artiklarna 9.1 i) och 26.2 a) i förordning nr 1169/2011.

⁷ Artikel 49, sjätte stycket i konventionen angående skydd för civilpersoner under krigstid, vilken undertecknades den 12 augusti 1949.

⁸ Skälen 3 och 4 samt artikel 3.1 i förordning nr 1169/2011.